

V Ljubljani, v petek, dne 11. avgusta 1911.

Naročnina za Avstroogersko: 1/4 leta K 1-80 1/2 leta K 3-50 celo leto K 7- za inozemstvo: " 2-30 " 4-50 " 9-		Redakcija in administracija: Spodnja Šiška šte. 97. Naročnina za Ameriko znaša celoletno 2 dol. 50 cent.		Oglasnina za 6 krat deljeno petitno vrsto enkrat 15 vin. — Pri več- kratnih objavah primeren popust.	
Leto I.	Posamezna številka 14 vinarjev.	Na naročila brez denarja se ne ozira.		Naročnina za dijake 5 kron.	Štev. 25.

Lepote iz slovenske domovine.

Postojnska jama.

Oldřich S. Kóstelecký:

Humoreske.

VI.

Kako je šel milostljivi gospod na obisk.

(Prosto po češkem izvirniku)

Položil je malodušno dežnik na ramo in je stal tu, revež, kakor kaka polgola hruška na širnem polju. Dobro še, da je imel vsaj žepni robec in dežnik, da ne bi bil tako popolnoma brez toalete.

Kako je bilo našemu milostljivemu gospodu, si lahko mislimo. Pravzaprav si niti misliti ne moremo. Brez klobuka, brez suknje, brez telovnika, brez ovratnika, samo z žepnim robcem in z dežnikom „za dvanaajst oseb“ stati čisto na lepem na Gospodov dan, ravno opoludne — namesto pri krasnem obedu — v širnem vročem kraju, ah... Lahko bi zapeli:

„Stoji gospod v širnem kraju
skoro kakor Adam v raju“ —

ako bi mogli peti ob tej žalostni zgodbi. Kaj sedaj?

Po daljšem obupnem premišljevanju je prišel milostljivi gospod do prepričanja, da ne more napraviti nič modrejšega kot da gre v prvo hišo, do katere pride in da si tam izposodi ostanek svoje toalete, naj gre potem že peš na obisk ali naj pošlje posla za Tonetom. Razprostrl je torej nad glavo svoj staromodni dežnik kakor se spodobi, da ne bi mu „zlato nebeški obok“ skuhal poslednjega ostanke zdrave pameti, ki mu je ostal po tem velikem naglem in nepričakovnem udarcu, popravil si je malo ostanek svoje toalete in korakal za kočijo, ki je bila sedaj že skoro malo daleč pred njim. Da je bil Tone nedolžen je milostljivi gospod seveda pripoznal. Zakaj ga ni opozoril, da je stopil iz voza? Tone, ki je bil poleg tega, ker je sedel spredaj še gluhi, ni mogel tega na noben način opaziti. Seveda, seveda, kesanje je prepozno.

Milostljivi gospod je še nekaj časa korakal po klancu navzdol, ko se je razlegel v mirnem, težkem, vročem zraku glas vaškega cerkvenega zvona. Zvonilo je poludne. Milostljivi gospod se vstavi, hoče se odkriti, toda takoj se spomni, da ima klobuk v kočiji. Skoro jokati bi. Toda kako mu je šele bilo revežu, ko bi moral srečati kmečko mamico in je zagledal, da se mu je ta dobra mamica že oddaleč nezaupljivo ognila s ceste. Milostljivi gospod se ne bi ozrl za njo za ves svet ne, zakaj ubožec je spoznal, da ta dobra mamica najbrže misli: „To je gotovo kak norec.“

Moj bog, zopet nekdo! Mati s hčerko. Milostljivi gospod jima pokaže hrbet in se zakriva, da se ne bi videlo, da mu manjka polovico obleke. Toda kakor bi mu zasadil oster nož naravnost v srce, je zaslišal: „Za božjo voljo — to je kak norec — hodi polnag po svetu — in še z razpetim dežnikom poleg tega — saj vendar ne dežuje.“ In obe ženi sta se mu ravnotako umaknili s ceste, zakaj z norcem ni šala. Šel je ob kraju med žitom, nevedoč kam, in ko je prišel do ovsa, čudno, da mu ni srce počilo, ko se je domislil na izgugljeno pojedino.

Že precej časa je hodil, ko je prišel do malega potoka. Takoj za potokom je bila neka bajta. Milostljivi gospod je šel čez brv in je nameril korak k bajti. Na pragu so se igrali majhni otroci.

Milostljivi gospod si je mislil: zlata mladost! Toda otroci, ko so zagledali milostljivega gospoda, so naenkrat vstali, začeli so kričati in so zginili v bajto. Milostljivi gospod si je mislil: neumna mladost!

In komaj so otroci zginili v bajto, se je že pojavila med vrati ženska glava — toda v tem trenutku so se vrata zaloputnila, ključ v ključavnici se zavrti in milostljivi gospod zagleda samo kup glav pri oknu negostoljubne bajte. Po izrazu njihovih prestrašenih obrazov je milostljivi gospod takoj spoznal njih zmoto. Srce mu je trepetalo, toda pristopil je vseeno k oknu, da bi vsaj modrejšim glavam modro pojasnil, da ni norec, in bi jih poprosil za krščansko usmiljenje. Toda v kup pri oknu kakor bi vstrelil. Milostljivi gospod potrka torej na okno — povečani otroški krik mu je odgovor. Milostljivi gospod potrka še parkrat, toda zastoj — zastoj. Krščanska usmiljenost se je gotovo preselila iz te bajte. Kako pa se ne bi, ko je „polnagi norec“ pred vrati.

Milostljivi gospod je šel torej za eno hišo naprej, obrisal si je s svojim prazničnim modrim žepnim robcem nos in pot s čela in s telesa. Toda v tem se je bog usmilil reveža in mu je poslal srečno misel: ne daleč pred njim je vas s cerkvijo, milostljivi gospod pojde torej v župnišče, to je gotovo najboljša pribežališče. In šel je.

Milostljivi gospod v svoji polovični toaleti in s svojim staromodnim dežnikom „za dvanaajst oseb“ ni hodil dolgo časa, ko je srečal na cesti pri vasi nekoliko sosedov. Nekateri so se mu ognili, ker z norcem ni šala, dva sta šla naravnost.

Milostljivi gospod ju vstavi in vpraša popolnoma pametno, kod bi prišel najhitreje v župnišče. Pokazala sta mu in potem je zaslišal:

„Kaj je hotel? Kaj je hotel?“

„To je nekak dober norec, revež. Išče župnišče.“

„Pa da ga pustijo tako hoditi po svetu.“

„Kaj pa naj napravijo, če jim uide.“

„Bogve, odkod je.“

Milostljivemu gospodu je bilo sedaj že vseeno. Nič več se ni brigal za nobeno stvar; ni se brigal prav nič za ljudi, ki so ga srečavali, ki so zijali vanj vsi osupli ali stikali glave vkup; ni se brigal za mlade in stare radovedneže, ki so hiteli iz bajt in hiš; ni se brigal za poredno kričanje neumne mladine, — s hitrim korakom, z razpetim dežnikom „za dvanaajst oseb“ na rami je srčno in možko korakal po najkrajši poti do župnišča, tja do onega, z vinsko trto obrastlega, prijaznega poslopja pri cerkvici.

Čudno, da ni revež zajokal od veselja, ko je prišel slednjič v prostorno vežo s čisto podlago iz opeke, z belimi stenami, v senci in hladu, obvarovan pred posvetno sramoto. Oddahnil se je, kakor bi se bil znova narodil, oprl se je na zaprti dežnik in se je nekaj časa zagledal na precej velik lesen križ, ki je visel nad vrati na drugem koncu prostrane veže.

Častiti gospod je gledal na Odrešenika celega sveta s pogledom, kakor bi hotel reči: „Moj presladki Jezus, sedaj razumem, kaj si za nas pretrpel. No, drugič bom zopet zlezal iz kočije, ko pojdem na obisk.“

Milostljivi gospod si je še pred vratmi obrisal s svojim prazničnim, modrim žepnim robcem zadaj potni vrat, potem pa je potrkal v božjem imenu, — In znotraj se je oglasilo:

„Dalje!“

Milostljivi gospod je najprej vtaknil skozi polodprta vrata svoj dežnik „za dvanaajst oseb“ potem pa je vstopil za dežnikom sam — v svoji polovični toaleti. Kuharica je ravno nesla krožnik s potico. Ko je zagledala dežnik in pri njem polnakega tujega človeka, je od strahu spustila na tla krožnik s potico.

To je bila poslednja postaja križevega pota za milostljivega gospoda.

Preden se je kuharica zavedla pred poloblečenim milostljivim gospodom in milostljivi gospod med kosi potice in črepinj na tleh, so se odprla sobna vrata in med njimi se je pojavil domači gospod župnik — priklical ga je ta ropot s potico in črepinjami. In komaj je gospod župnik zagledal našega milostljivega gospoda in naš milostljivi gospod gospoda župnika sta si pa dala oba gospoda — oni oblečeni in ta neoblečeni — roke.

Gospod župnik je zaklical: „Gospod, kaki pa ste?“

In naš milostljivi gospod je s suhim glasom odgovoril:

„Gospod župnik, težko izkušnjo je poslal na mojo glavo Gospod. Toda prosim vas, najprej mi dajte piti — piti... kaj dobrega... žejen sem — žejen sem, zakaj vroči Sahari je podobna notranjost moja. Fii! To sem izkusil!“

Povpraševanja in pojasnjevanja, smeha in šale, zabavljanja in nagajanja ni bilo seveda ne konca ne kraja. — Takoj so poslali za nesrečnim Tonetom hlapca, ki naj gre po cesti in če sreča tako in tako kočijo naj pride z njo takoj nazaj; ako jo ne sreča, naj gre v ono vas v grajščino, kamor se je hotel peljati gospod graščak na obisk, in naj takoj pride s Tonetom po milostljivega gospoda.

Čez pol ure je prišel hlapec s Tonetom. Oba sta sedela na kozlu in sta pripeljala telesne ostanke milostljivega gospoda: suknjo, telovnik, klobuk, ovratnik.

Tone, revež stari, je komaj stal na nogah. Pojasnjeval je, razkladal in prosil za odpuščanje, da ga niso mogli pomiriti.

„Ali ste prišli v grajščino?“ vpraša milostljivi gospod.

„Ponižno prosim, nisem prišel“, je pojasnjeval Tone. „Pred vasjo se obrnem na kozlu, hotel sem nekaj reči — ljuba Mati božja, bog me ne kaznuj — kočija prazna. Mislim sem že, da se zvalim s kozla. Gledam v kočijo — gledam pod kočijo — gledam za kočijo — milostljivega gospoda nikjer. Gledam pod kozla — gledam pod sedež, gledam zadaj za kočijo, kjer je seno — še nič. Za kriščevo voljo — to vendar ne more biti. Obračam v kočiji suknjo — obračam telovnik — obračam klobuk — gledam ovratnik — a tu mi je prišlo naenkrat na misel: Da je milostljivega gospoda — za pet ran Kristusovih — v tej vročini zadel mrtvoud in da mi je padel iz kočije! — Niti ne vem, kako sem zlezal na kozla, obrnem konje, peljem se nazaj in celo pot molim in gledam po poti. Potem sem srečal tega hlapca. Ponižno prosim, jaz nisem kriv tega — jaz nisem kriv tega — tega nisem kriv...“

In Tone, revež stari, si je obrisal s svojo staro, žuljevo roko, vroče kapljice potu s čela, roko pa si je obrisal ob drugi rokav.

Po obedu se je odpeljal milostljivi gospod s svojim gostoljubnim gospodom župnikom še oni košček pota naprej, in morda se do sedaj še ni nikdar grajščina onega starega dobrega prijatelja milostljivega gospoda tresla od presrečnega smeha tako, kakor tedaj ko je milostljivi gospod v družbi ostalih gospodov „popisaval“ to krasno „pot na obisk“.

Ko sta se milostljivi gospod in Tone peljala zvečer nazaj — mesec je že lepo svetil — se je zadnji vedno oziral v kočijo, če ima še v njej milostljivega gospoda.

Imel ga je. —

Pijte Tolstovrško slatino, ki je izborna zdravilna in osvežujoča namizna kislava voda.

Postojna. Med največje in najkrajše jame sveta se šteje naša Postojnska jama. Njena dolgost presega približno 21 km, medtem ko je 6 km za obisk občinstva urejenih. Za nas Slovence je Postojnska jama eno najpriljubljenejših izletov in ni ga skoro Slovenca, osobito Kranjca, ki bi si te čudovite jame še ne bil ogledal. Tujci prihajajo dan za dnem, da si ogledajo te naravne umotvore, po-

dove imenovati s končnico „Stein“ je bila njih glavna navada; tako je nastalo ime „Schönstein“. V zapiskih sodnega okraja šoštanjkega od leta 1524 najdemo zabeleško, da se prične meja „pri kamnu“, kjer se steka Paka v Savinjo; (Das Pimerkh des Landesgerichts Schönstain fecht sich an am Stain, da die Pakh in der Sänn fleusst, da heisst es im gruen Tumpff). Meja je še sedaj ista, toda kamena ni

Nemci „Schmersdorf“; Pesje (kjer je bilo dosti peska) imenujejo Nemci „Hundsorf“; Beluna = Welluna; Belenje = Wöllen; Belče = Weutsche; Podkraj = Unteregg; Belevode = Weisswasser; Selo = Selle; Staravas = Altwöllen; Skale = Skallis; Križnik = Kreutzwirt, Pečovnica = Wetschounitza; Velkivrh = Hohenberg; Malivrh = Kleinberg, Cirkovce = Zirkowitz, Rečica = Rietzdorf, Libija = Liffai. Najdemo pa še dosti imen, ki niso ponemčena; n. pr. Zavodne, Ravne, Topolščica, Gaberke, Plešivec, Preloge, Lokovica, Konovo, Pirešča, Černe, Laze, Ložnica, Pustigrad, Dobrič, Arnače, Silova, Slatine, Gorenje, Smrekovec itd.

V mestni občini Šoštanjski vladajo sedaj Nemci s pomočjo nemške usnjarske tovarne, ki ima do 300 pohlevnih slovenskih delavcev, kateri morajo pri volitvah potegniti z Nemci in svoje otroke pošiljati v nemško šolo. Slovenska usnjarska tovarna je zaspala in preide v roke dunajskega Nemca.

Za tujski promet je dosedaj skrbelo slovensko olupševalno društvo, ki se misli koncem tega leta razdružiti zaradi premale udeležbe.

Letoviščarjev je vsako leto mnogo, ki pridejo iz Budapešte, Ljubljane, Dunaja, Gradca, Pulja, Trsta, Reke, Sarajeva, Zagreba.

Šoštanjski Starigrad, „Die Veste und Herrschaft Schönstein“, so razdajali Turki leta 1473, in pozneje kmečki puntarji leta 1525. Najstarejši znani posestnik je bil

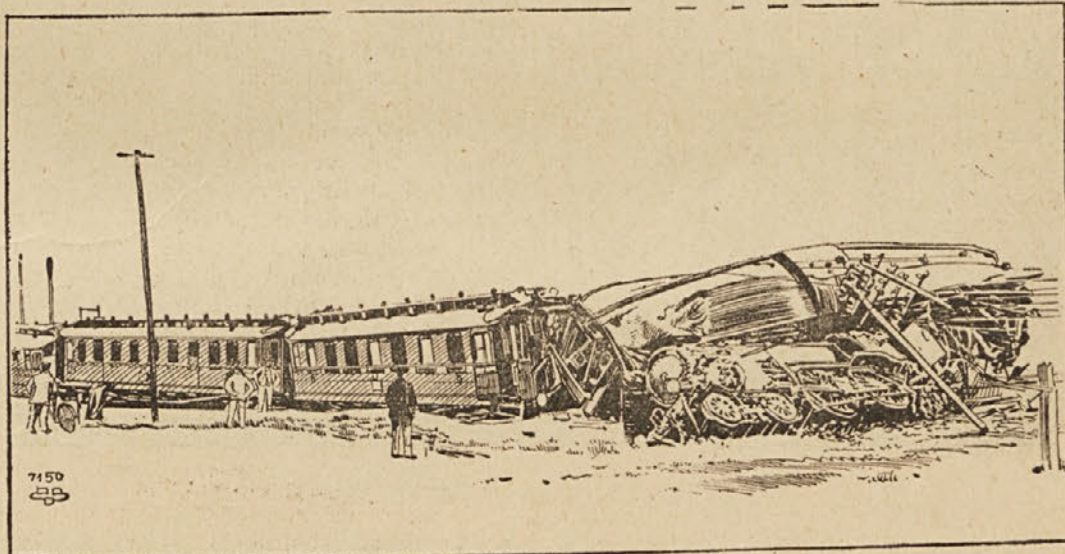
Trg Šoštanj.

sebnih vlaki dovažajo inozemce in število obiskovalcev presega na leto 20.000. Postojnska jama, pod nadzorstvom c. kr. poljedelskega ministrstva, je električno razsvetljena in je odprta vsak dan dopoldne ob 10 tih in popoldne ob pol 4ih. Brošure, slike in razglednice o jami se dobivajo pri vходу jame.

Šoštanj. Najlepše in najugodnejše letovišče na Spodnjem-Stajerskem je Šoštanj, ki je bil od nekdanj trga, leta 1911 pa povzdignjen v mesto. Odkod izvira to ime, se različno razlaga. Lepega kamenja tu nikjer ni. Prvi domačini tega kraja, sploh cele Šaleške doline so bili Slovani, ki so se v zahodnem kotu te doline sestali in tako ta kraj imenovali „Sestanje“, „Sostanje“, kakor so se v izhodnjem kraju doline naselili v „Selah“. Ko so začeli Nemci po slovenskih krajih postavljati svoje gradove, so si domača slovenska imena znali prirojevati svojemu, takrat še nerazvitemu nemškemu jeziku. Tako so imenovali grad v Selah „Burg in Schellach“ in „Burg in Schallech“ potem „Burg in Schalllegg“. Tako je nastalo ime „Schallthal“, in „Šaleška“ dolina namesto „Selska“ dolina. Ime „Sostanje“ je Nemcem kaj ugajalo za ponemčevanje kajti svoje gra-

žničnega, pač pa je tam v Savinji dosti pečin.

Vsa starejša imena, ki se še sedaj rabijo v Šaleški dolini so ponemčena.

Železniška nesreča pri Jüterbogu.

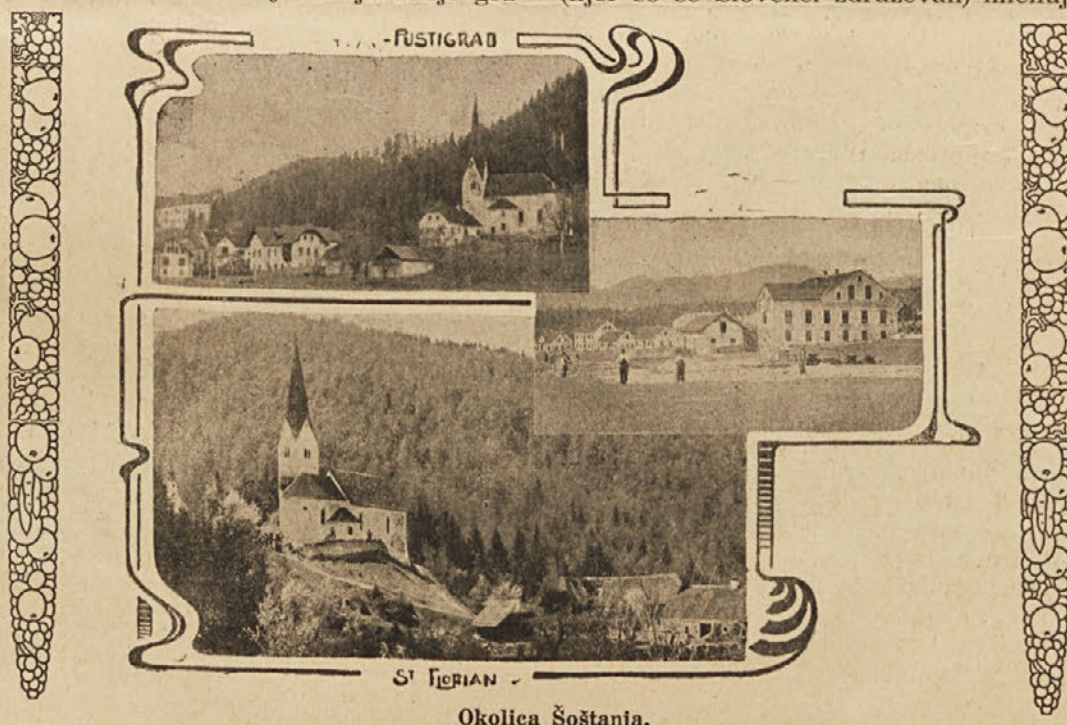
Hočemo jih nekoliko naštet: Družmirje (kjer so se Slovenci združevali) imenujejo

Eberhard von Schönstein (1199); pozneje Hermann von Schönstein (1236); grofi Heunburg (1330); Jost Vaist Burggraf (1436); grofica Katarina von Cilli (1458); Friedrich Lamberger (1480); Sigmund von Lichtenberg (1491); Sebastian Mindorfer (1494); Hans Katzianer (1503); Hans Rohatscher (1510); Scholastika Katzianer (1540).

Od leta 1525. dalje imenujejo domačini podrti Starigrad z imenom „Pustigrad“ Nemci ga imenujejo kratko „Ruine“.

Leta 1575. so sezidali šoštanjski robotniki nekoliko nižje na drugem griču novo graščino, ki še zdaj stoji. V tem gradu, ki ima 17 velikih sob, je vsako leto vse polno letoviščarjev.

Izmed novjših lastnikov imenujemo nekatere: Hans Vogl (1582); Friedrich Ludwig grof Thurn (1681); Sigmund grof Thurn (1730); Marija Karolina grofica Inzaghy (1744); Pompeius grof Brigido (1806); Franc del Negro (1807); Josef Mayr (1834); Ferdinand grof Rotkich (1849); Hermann Schnitzer pl. Lindenstamm (1875); Helfdummel-Günther (1897); Josefine Kren (1898); Marie Maggi (1899); Fritz von Friedenlieb (1900); Wenzel Narenetz (1902);

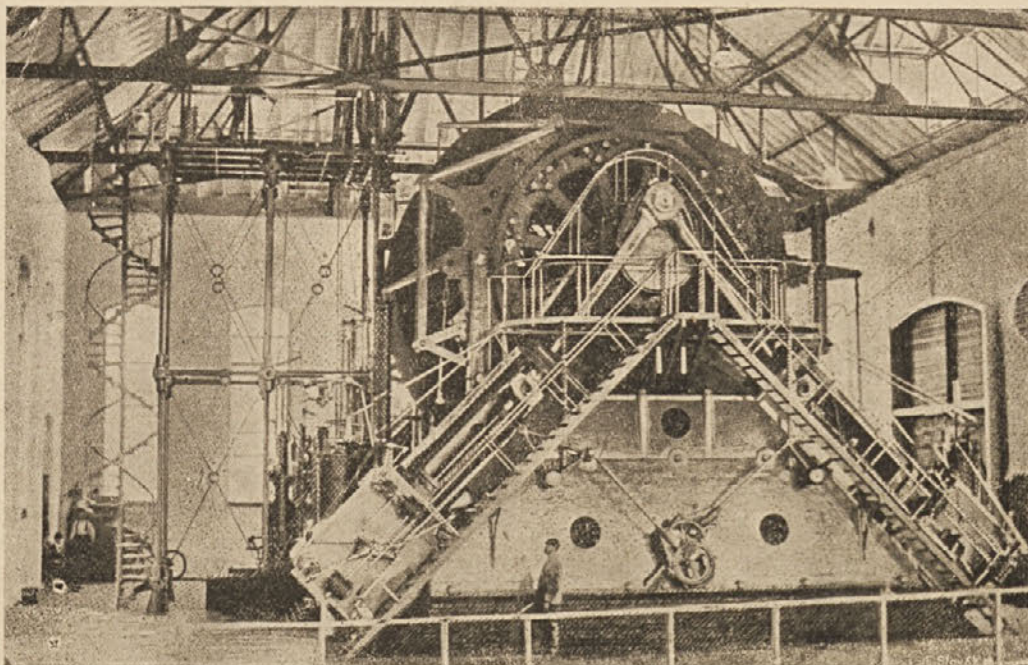

Vošnjak-Mayer-Rajšter-Kolšek leta (1906); Kolšek-Franz Woschnagg (1909).

Opomba uredništva: Ta članek s klišei nam je poslalo „Slovensko olupševalno društvo“ v Šoštanju. Priobčujemo ga z veseljem in z izrecno željo, da bi se odzvala tudi druga slovenska olupševalna društva in tako pomagala vršiti velevažno nalogo, seznanjati Slovence z lepoto svoje zemlje. Neprijetno nas je pa dirnilo, da se misli „Slovensko olupševalno društvo“ v Šoštanju razpustiti in tu kličemo vsem zavednim Šoštanjskim rodoljubom, naj ne dopuste, da bi prišlo do tega.

Slike iz Amerike. „Slov. Ilustrovani Tednik“ hoče svoje čitatelje seznanjati od časa do časa tudi s kraji in napravami v Ameriki, dežele praktičnega in drznega dela in kolosalnega napredka. Bogata Amerika, ki pa je sedaj že vendarle tudi blizu izčrpanja svojega bogastva, kamor se seli toliko naših ljudi, ki gredo delat in sicer težko delat za ameriške dolarje, je naseljena z raznovrstnimi plemeni naseljencev, ki so sčasoma postali takozvani „Amerikanci“. V Ameriki se nahajajo poleg drugih znamenitosti tudi bogati rudniki in naša slika nam kaže najbogatejše rudnike sveta v Butteks Montani, ki je videti kakor kako mesto.

Za spravljanje rude na površje zemlje se poslužujejo velikanskih, zato napravljanih strojev. Največji stroj za iz-

Največji stroj na svetu za vzdigovanje rude.

mesto, kakor nam ga kaže današnja slika. Pri Eberswaldu, tik pod mestom križa

nim betonom in speljali kanal čez ta most. Tako vozi sedaj železnica pod vodo po kanalu nad železniško progo, ki je tako širok, da se lahko srečajo 3 ladje, obložene s 600 tonami, pa bodo vozile ladje.

† **Kardinal Gruscha** V nedeljo 6. t. m. je umrl na otrpnenju srca, kardinal in dunajski knez in nadškof, dr. Anton Gruscha, star 91 let. Z njegovo smrtjo je izgubila Avstrija vsestransko spoštovanega cerkvenega kneza, društva katoliških pomočnikov pa svojega ustanovnika, predsednika in zaščitnika. Dr. Gruscha je bil rojen 3. novembra 1820 na Dunaju, kjer je bil tudi posvečen v mašnika. Leta 1848. je v času revolucije kot župnik Leopoldovega mesta (III. okraj) umirajočim in borečim se vojakom na barikadah nosil tolažbo in pomoč. Pozneje je postal učitelj veronauka na Terezijanski akademiji, nato pridigar v stolni cerkvi sv. Štefana in bil je dolgo časa spovednik nadvojvodinje Sofije, matere cesarja Franca Jožefa I. Leta 1863. je postal profesor na dunajski univerzi, 1878. pa apostolski vojaški vikar in škof Carrhä in 30. januarja 1890. nadškof dunajski in 1892. kardinal. Njegov naslednik postane bivši tržaški škof dr. Nagl, dosejani pomožni škof kardinala Grusche.

Agitirajte in pošljite naročnino!

Največji rudnik na svetu: Butteks Montani.

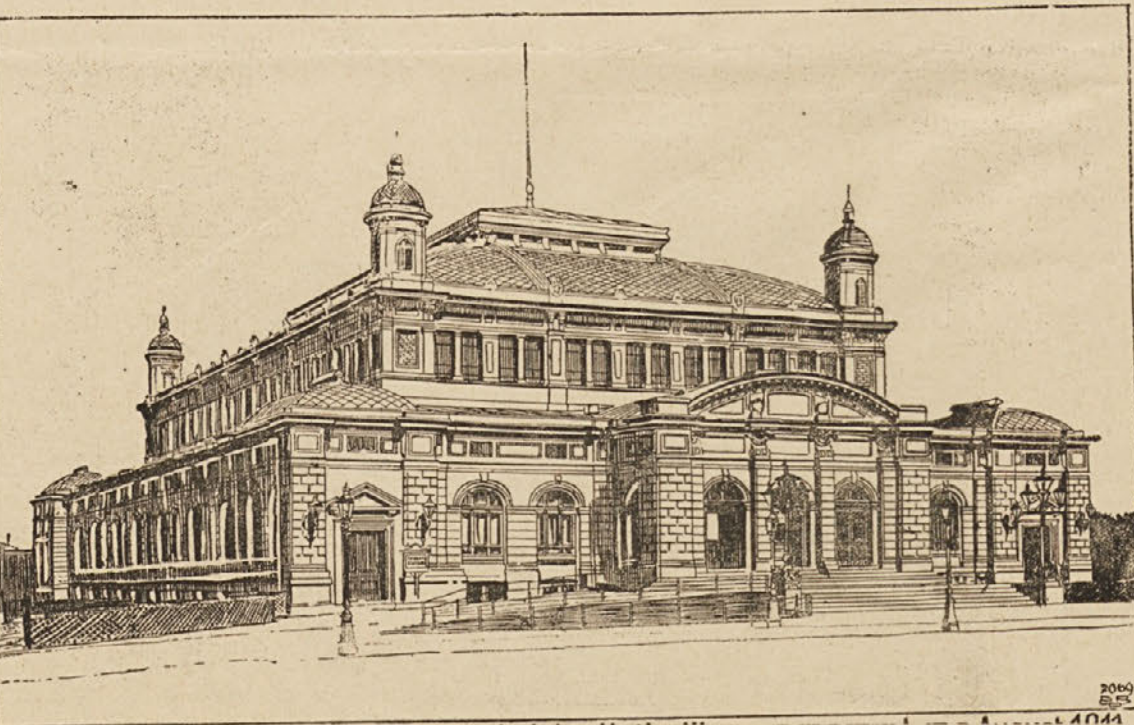
vlačevanje rude na svetu je v Tomarak rudniku v Calumet Mich. v Ameriki, katerega nam kaže tudi današnja slika.

Železniška nesreča pri Jüterbogu. V zadnjem času se dogajajo na železnica kaj pogosto nesreče. Se ni dolgo, kar se je zgodila velika nesreča pri Müllheimu, že je skočil zopet drug vlak s tira (glej sliko) pri Jüterbogu. Enajst oseb je lahko ranjenih, štiri železniške uradnike pa je ubilo. Promet je bil popolnoma ustavljen, ne samo na železniški progi, nego tudi brzojav, tako, da niti niso mogli obvestiti bližnjo postajo o nesreči in so morali iti na kakih sto metrov oddaljeno posestvo, odkoder so telefonično naznanili nesrečo v Jüterbogu.

Katoliški shod v Maincu. V prvi polovici avgusta t. l. se vrši v Maincu katoliški shod, katerega se udeležijo tudi visoke osebe. Naša slika nam kaže palačo, v kateri se bo vršil shod, druga slika pa znamenitejšie voditelje in glavne govornike katoliškega shoda.

Čudež moderne tehnike. Glavno mesto Prusije bo zvezano potom kanala z nekim drugim mestom ob morju, ki je za Pruse dokaj pomembno пристanišče. Kanal, ki ga kopljejo ima neko zelo interesantno

kanal železniško progo. Ker pa leži železniška proga 11 metrov globlje, kakor je kanal, so naredili čez progo most z želez-

Palača v Maincu, v kateri se je vršil katoliški shod.

Bavarski princ-regent Luitpold je opasno zbolel. Danes prinašamo sliko obojlega princ-regenta, ki je 22. marca l. l. praznoval svoj 90. rojstni dan.

Prihodnjič priobčimo slike in poročilo o sokolskem slavlju v Domžalah.

Drobiž.

Promet v Bohinjski Bistrici je bil meseca junija in julija jako slab, v mesecu avgustu pa se je naenkrat predrugačilo in se je tujski promet zvišal v toliko, da lansko leto ni bilo tako velike množine tujcev kakor letos.

Cigarete in človeško zdravje. Kakšne nasledke ima kajenje, posebno cigarete, kaže dogodek, ki se je odigral v ordinacijski sobi znanega berlinskega zdravnika. — Prijatelj, vi kadite na dan dvajset do trideset cigaret! — Da. — Ali ne veste, da je kajenje vzrok vašega slabega zdravja? — Ne, ni mogoče! — Zdravnik zmaje z glavo, se pomenljivo na-

† Kardinal Gruscha, dunajski nadškof.

smehne in vzame iz steklenice pijavko. — Hočem vam nekaj pokazati. Razgalite ramo! — Kadilec ga uboga in zdravnik položi na njegovo blede ramo tenko, črno pijavko. Pijavka začne sesati kri: postaja vedno debelejša, naenkrat pa se začne zvijati in cepne — mrtva na tla. — To je povzročila pijavki vaša kri, pravi zdravnik bolniku. — Mislim, da pijavka ni bila zdrava, odgovori kadilec zelo nejevoljen. — Dobro. Poizkusiva še enkrat! — Zdravnik položi na kadilčevo ramo dve drugi pijavki. Kadilec pa pristavi rezko: „Če tudi te dve pijavki pogineta, preneham s kajenjem.“ — Za nekaj minut padeta s kadilčeve rame obe pijavki mrtvi na tla. — To je učinek strupa v vaši krvi. Ta strup se pojavlja pri vseh kadilcih. — Gospod doktor! — pristavi kadilec, opazujoč tri mrtve pijavke — nemara imate prav!

Človeški možgani. Površina možganov znaša pri dospellem človeku 180 do 220 mm². Teža možganov pri moškem novorojenčku je po dr. Haudmannu 400 g, ona pri ženski 380 g. Po treh letih se teža podvoji, po štirih do šestih letih potroji. Povprečna teža možganov znaša pri dospellem možu 1280 do 1460 gramov, pri dospelki ženski pa 1220 do 1250 gramov.

Mrlič na izprehodu. Iz Sarajeva poročajo o nekem nenavadnem slučaju v Zvorniku. Kmet Ljubomir Rakić je umrl v 48. letu starosti vsled neke notranje bolezni. Mrtvec je ležal v sobi na mrtvaškem odru in ženske so kot običajno molile do večera pri krsti, nakar so odšle domov. Ko je vdova prišla nato nazaj v sobo, je opazila v svojo grozo,

Posl Vilhelm Marx

Grof Galen

Baron Hertling

Poslanec Trimbom

Stolni kaplan dr. Selbst

Faulhaber, škof speyerski

Kirstein, škof v Maincu

Profesor Méyers-emburki

Opat Schachleitner Poslanec Erzberger Knez A. Löwenstein Poslanec Giesberts

Voditelji in glavni govorniki na katoliškem shodu v Maincu.

da je krsta prazna. Prestrašena je pobegnila in skicala skupaj ostale ljudi po hiši. Preiskali so vse prostore, toda mrliča ni bilo nikjer. Končno so ga našli na poti v vrt ležati v beli mrtvaški obleki. Nobenega znaka življenja ni bilo na njem. Poteze na obrazu pa je imel skrčene kot v velikih bolečinah in osteklenele oči odprte. Ni dvoma, da je Rakić nanovo oživel na mrtvaškem odru ter zapustil krsto. To oživljenje pa je trajalo le nekoliko hipov, zakaj prihiteli zdravnik je konstatiral z gotovostjo vse znake smrti. Nesrečna vdova je vsled tega dogodka hudo zbolela.

Otrok s štirimi očmi in dvojnimi ustmi. V Veliki Kaniži je 5. julija porodila žena ta-

mošnjega mizarskega mojstra Antona Szabo dvojčka. Eden izmed otrok, ki pa je živel le par ur, je imel štiri oči in dvoje ustnih odprtín. Drugi otrok, deček, je normalen in popolnoma zdrav.

Je-li Napoleon kdaj jokal? O tem zanimivem vprašanju razpravlja neki zgodovinar cesarja Napoleona I. in beleži tri slučaje, ko se je tudi Napoleon čutil smrtnim človekom in je — jokal. Prvi slučaj, ki ga beleži zgodovina, je bil med bitko pri Esslingenu, ko je Napoleonovemu ljubljencu maršalu Lannesu vojvodi Montebello, odnesla topova krogla obe nogi, vsled česar je tudi umrl. Napoleon se je vrgel na truplo svojega bojovnika-tovariša in prelival gorke solze. — Drugi slučaj, da je Napoleon bridko jokal, je bil, ko se je poslovil od svoje prve žene Josipine, od katere se je ločil, ker je to po njegovem mnenju zahtevala korist dinastije in interes države. — Tretjikat je Napoleon plakal, ko je na angleški ladji „Belerofont“ za vedno zapušal Francosko in so ga odvedli na samotni otok sv. Helene v Atlantskem oceanu. Napoleon je bil nepremično na krovu ladje s trioglatim klobukom na glavi in v sivi suknji, s pogledom obrnjenim skozi modrikasto meglico na francosko obalo. Ko je slednjič zadnji kos francoske obale izginil izpred oči velikega cesarja, je zaplakal z bolestnim, suhim jokom, in še dolgo so se mu dvigale prsi od ihtenja.

Inženirja Richterja, ki je raziskoval grška gorovja, so ujeli roparji. S svojo smelostjo in drznostjo so dosegli grški roparji „svetovno slavo“. Najznamenitejši med grškimi razbojniki je bil Athanas, junak mnogoštevnih razbojniških povesti „za“ mladino. Odvedel je berlinskega veletržca Izraela, za katerega je prejel ogromno odkupnino. Primerjati se more po smelosti temu razbojniku le še Kapadajkos, ki je bil leta 1874. strahota grškega pogorja. Po poklicu je bil zdravnik; na razbojniško pot ga je pognal umor, ki ga je nekdo izvršil nad njegovo nevesto, ne da

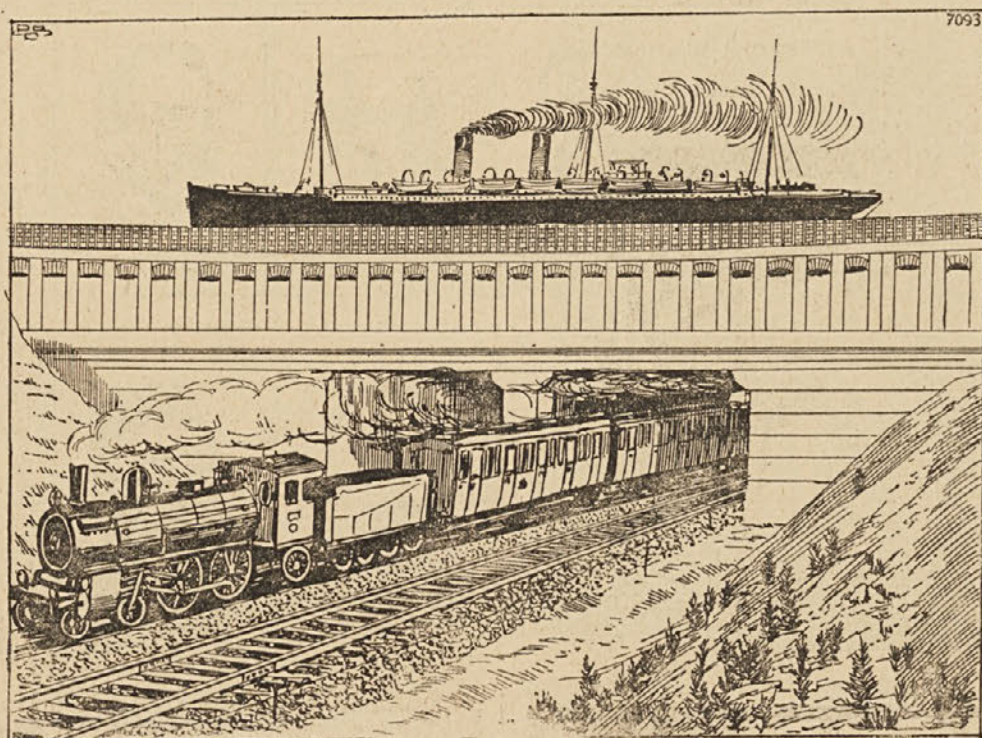

Bavarski princ-regent Luitpold.

Cementne cevi na stroj ali na roko izdelane v vseh merah, barvaste mozaik plošče za tlak, cementna opoka za dimnike itd. Zaloga cementa in stavbnega materiala.

Kranjska betonska tovarna
TRIBUČ & KOMR. LJUBLJANA
Pisarna, delavnice in skladišča na Tržaški cesti. Telefon šte. 298.

Stopnjice, balkoni, ograje, stavlbeni okrasni, svobodni, betonski, železni, obojni, završeni, pokrivane plošče, valjane, nali itd. Edino zastopstvo „Durofita“ za Kranjsko.

Železniški predor pod kanalom za hladje.

bi ga oblastnije preganjale. Krvavo se je maščeval nad zločincem in ubežal v gore, kjer je postal poglavar razbojniške čete. Strah vseh bogatih ljudi in zlasti uradništva, je bil prijatelj vseh revnih in zatiranih, ki so ga slavili kot narodnega junaka. V osemdesetih in začetkoma devetdesetih se je kot razbojnik zelo proslavil lepi poročnik Vujikov, o katerem še danes pojo narodne pesmi; ta je užival zlasti med ženskami velike simpatije. — Oblastnije vedo prav natanko za razbojnike, vendar ne ukrenejo drugega, kot da najemajo razbojnike za vodnike tujcev po gorah. Tako so tuji potniki vsaj deloma varni pred razbojniškimi napadi.

Nov vir elektricitete. V najnovejšem času se mnogo bavijo elektrotehnični inženjerji z vprašanjem, kako bi moč vetra pretvorili v električno energijo. Gre za to, da se z elektriciteto, ki bi se jo moglo dobiti potom vetra, napolnijo električni akumulatorji za električno razsvetljavo in motorno silo. To se je že poizkušalo v Skandinaviji na enostaven način, z vetrnimi mlini. Ti vetrni

mlini mesto da meljejo žito, proizvajajo električen tok. Dosedanji uspehi so povoljni, posebno glede naprav v manjšem slogu. Mnoga gospodarstva, osamljeni hoteli in gostilne se oskrbujejo na ta način z električno silo. Ti mlini ameriškega tipa izrabljajo tudi najmanjše vetrove.

Nova moda št. 8.

Nova moda št. 9.

Usodepolni nahod.

Višji državni pravdnik pride v jetnišnico ter vpraša nekega jetnika: „Kaj pa je tebe spravilo v ječo?“

Jetnik: „Nahod!“

Državni pravdnik: „Kaj? Nahod te je spravil v ječo?“

Jetnik: „Da, gospod! Imel sem silen nahod in ravno, ko sem lezel skozi okno v notarjevo stanovanje, sem kihnil; to je zbudilo gospoda, ki me je ujel in semkaj spravil!“

Naročajte razglednice, ki jih izdaja „Slovenski Ilustrovani Tednik“.

Katero slovensko gospodinjko koli vprašate, katera kavna primes ji najbolj ugaja, vsaka vam bo brez dvoma rekla: Kolinska kavna primes. To pa deloma zato, ker je ta kavni pridelek med vsemi v resnici najboljši, in Kolinske kavne primesi noben drug kavni pridelek niti od daleč ne dosega, deloma pa seveda tudi zato, ker je Kolinska kavna primes edino res pristno domače blago.

Listnica uredništva.

G. A. S., Brod Kulpa. Hvala za poslano sliko, a žal, je prešlaba. Prosim, da se nam pošljajo le jasne slike, ker se drugače ne da napraviti dober klišé. Prosim, pošljite še kaj!

Življensko zavarovanje je z narodno gospodarske strani najvažnejši faktor in je kot najgotovnejši in najboljši način štedenja močen temelj za preskrbljenost posameznikov in celih rodbin. Žal, da se pri nas Slovencih življensko zavarovanje še vse premalo uvaža. Res je, da če nosiš leto za letom one zneske, ki jih plačuješ za premije zavarovanja, v hranilnico, da se nabere s časom lep kapital, ali pa veš, da boš vedno vlagal! Ali ne boš morebiti kdaj nehal ali celo dvignil naloženo vsoto? Kaj pa če te prehiti smrt? Koliko je vredna zavest: „Naj se zgodi kar koli, moja rodbina je zavarovana, ne bo prišla v bedo, če tudi jaz, njen reditelj, umrem!“ Vsek komur je mar dobrobit lastne rodbine, pa tudi vsak, ki hoče sebi za starost zagotoviti potreben kapital, naj se zavaruje na življenje!

Največji in najsigurnejši slovanski zavod za zavarovanje na življenje je banka „Slavija“, ki je bila ustanovljena l. 1869. Posebne koristi, ki jih uživajo zavarovanci banke „Slavije“ so:

1. Banka „Slavija“ je vzajemni zavod. Vsled tega razdeljuje ves čisti dobiček svojim članom. V poslednjem času se je izplačalo že več let po 10% dividende.

2. Član, čigar zavarovanje je v veljavi pet let, ima pravico do deleža čistega dobička.

3. Za vplačilo vsakega, — tudi mesečnega — obroka je dovoljen respiro 90 dni.

4. Police, ki so v veljavi najmanj tri leta, kupuje banka tudi nazaj.

5. Potem, ko je zavarovanje bilo veljavno že tri leta, more se, ako član to želi, izpremeniti v drugačno na gotovo vsoto se glasečo pogodbo, ne da bi bilo treba nadalje plačevati še kako zavarovalnino. Vsled tega se ni treba nikomur bati, da bi kaj izgubil, ko bi naenkrat ne mogel več plačevati zavarovalnine.

6. Ako zavarovanec odpotuje iz Evrope, ni potreba več plačati nikake doklade, ampak odhod je treba samo naznaniiti.

7. Na police dovoljuje banka „Slavija“ za neznatne obresti posojila na 5—30 letno amortizacijo. Na to opozarjamo zlasti gg. uradnike, učitelje in častnike.

Dobre akviziterje

za nabiranje inseratov in naročnikov ter upravnika za Trst in druge kraje sprejme „Slovenski Ilustr. Tednik“.

Opeko

najboljše vrste, zlasti zarezno in navadno strešno in vsakovrstno drugo opeko,

kupite dobro in po ceni samo pri slovenski tovarni za glinske izdelke

... v Račju. ...

JOSIP KUKOVEC, Maribor

Tržaška cesta št. 7

priporoča svojo zalogo špecerijskega blaga po najnižjih cenah kakor tudi cementna, apni, raznih barv, olja in mineralnih vod.

Točna in solidna postrežba!